

Audit napok számának meghatározása - Irányértékek a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági irányítási rendszereknek a MEBIR szerinti tanúsítására tett ajánlatok kalkulációjához

1. A kalkulációs irányelv alkalmazásának területe

A jelen kalkulációs irányelv a MEBIR szerint készült ajánlatokra érvényes, és 2003-tól minden típusú auditra (tanúsító, felügyeleti, ismétlődő audit) alkalmazni kell.

2. Ajánlatok elkészítése és jóváhagyása

A MEBIR szabványra vonatkozó tanúsításokkal kapcsolatban minden auditor, ill. az adminisztrációban dolgozó, a MEBIR auditokkal kapcsolatban oktató alkalmazott készíthet ajánlatot.

Mielőtt azonban megküldenék a vevőnek, az ajánlatot jóvá kell hagynia a tanúsító szervezet biztonsági irányítási megbízottjának.

3. Auditnapok

Az auditálási idő megállapítása két lépcsőben történik.

1. Az auditnapokat tartalmazó táblázat alapján (lásd lent) a **munkatársak** (tényleges) **száma** és a **veszély- és kockázati potenciál** tényezőktől függően először az auditálási idő **közéértéke** kerül meghatározásra.
2. A **teljes auditálási idő tényleges értékét** a telephely további tényezői határozzák meg, amelyek emelhetik vagy csökkenthetik az auditálási időt: A mindenkor „tűréshatárok” az auditnapokat tartalmazó táblázatban vannak megadva. A **telephellyel kapcsolatos kiegészítő tényezőket** az ügyfélszerzés keretében kell meghatározni és dokumentálni, majd a szerződés átvizsgálásának keretében kell értékelni.

A felügyeleti auditra rendszerint az első tanúsítás ráfordításának harmadát (1/3) kell előírányozni.

Ismétlődő auditra a ráfordítás rendszerint az első tanúsítás ráfordításának kétharmadát (2/3) teszi ki.

A „helyszínen töltött” auditálási idő nem maradhat a teljes auditálási idő 80 százaléka alatt.

Egy auditnap alapvetően 8 munkaórából áll, egyedi esetekben az auditnap 10 munkaórát is magába foglalhat. A szüneteket és az utazási időt nem szabad figyelembe venni.

Amennyiben a helyszínen (telephelyenként) az auditálási idő meghaladja a 3 auditnapot, akkor legalább 2 auditorból álló auditcsoportot kell alkalmazni.

4. Dokumentáció

A vállalattal kapcsolatos minden szükséges információt (többek között a munkatársak számát, a vállalat szervezeti felépítését (pl. telephelyek), a tevékenység profilját, a munkahelyi egészségvédelem és biztonság szempontjából jelentős tényezőket és a telephelyre jellemző kiegészítő tényezőket dokumentálni kell.

Követhető módon kell dokumentálni továbbá, hogy a felsorolt, a telephelyre jellemző tényezők közül melyeket használták fel a tényleges auditálási idő megállapításához.

Felülvizsgálati vagy ismétlő auditokat megelőzően értékelni kell a vállalatnál bekövetkezett változásokat.

5. Az auditálási idő kalkulációja

5.1 Auditnapokat tartalmazó táblázat MEBIR

Minimális auditálási idő (összérték) első tanúsítás esetén			
Kockázat	Nagy	Közepes	Csekély
Létszám			
1 – 50	4 - 7	3 - 5	2 - 4
51 – 100	5 - 9	4 - 6	3 - 5
101 – 250	6 - 10	5 - 7	4 - 6
251 – 500	7 - 11	6 - 8	5 - 7
501 – 1.000	8 - 12	7 - 9	6 - 8
1.000 fölött	12 fölött	9 fölött	8 fölött

5.2 Az eljárás módja a kalkuláció során

5.2.1 Bevezetés

A MEBIR auditálásához szükséges idő alapvetően az (aktív) munkatársak számától, valamint a vállalat veszély- és kockázati potenciáljától függ.

Az auditálási időt a 5.1 táblázatban rögzített értékek használatával a munkatársak tényleges számára vonatkozóan kell meghatározni. (További) köztes értékeket is ki lehet számítani.

A veszély- és kockázati potenciál meghatározása az 5.2.3 pontban van leírva.

5.2.2 A munkatársak tényleges számának megállapítása

A munkatársak száma (a tényleges létszám) minden olyan személyt magába foglal, akinek a tevékenysége a tanúsítvány érvényességi területére esik, és akit a vállalat az audit időpontjában a telephelyen foglalkoztat (ez azt jelenti, hogy adott esetben a szezonális munkaerő-állományt, az időszakos munkaerő-állományt, valamint külső cégek munkatársait is be kell számítani). Figyelembe kell venni a munkavégzés műszakos modelljeit is.

<p>03-EU-02 Melléklet 1. Rev:02 3/7 oldal</p>	<p>Audit napok számának meghatározása MEBIR / MSZ 28001 03-EU-02-M1</p>	
---	---	---

A munkatársak tényleges számát a következő módon kell meghatározni:

⇒ A **több műszakos munkarendet** a következők szerint kell figyelembe venni (amennyiben az egyes műszakok lényegesen nem különböznek egymástól):

$$MT_{\text{tényleges}} = MT_{\text{műszak nélkül}} + \{(MA_{\text{műszakban dolgozó}}) / (Műszakok száma - 1)\}$$

A kétműszakos munkarendre a következő érvényes:

$$MT_{\text{tényleges}} = MT_{\text{műszak nélkül}} + 0,7 * MT_{\text{műszakban dolgozó}}$$

⇒ A **kölcsönvett dolgozókat, a szerződéses / ideiglenes munkaerőt** teljesen (a munkaidejük szerint, lásd a részmunkaidős alkalmazottakról készült táblázatot) be kell vonni a kalkulációba, amennyiben tevékenységeik lényegesek a munkahelyi egészségvédelem és biztonsági irányítás szempontjából az érvényességi területen belül .

⇒ A „**csekély mértékben foglalkoztatottakat**” kb. 1/4 munkaerőnek kell tekinteni.

⇒ A **részmunkaidőben foglalkoztatott alkalmazottakat** munkaidejüknek megfelelően át lehet számítani teljes munkaidőben foglalkoztatott alkalmazottnak.

⇒ **Külföldön**, különösen a fejlődő országokban, adódhatnak olyan tényezők, amelyek a munkatársak az előbbieken meghatározott módon megállapított tényleges számának csökkentését indokolttá teszik. (Pl. egyszerű kézzel végzett munka magas aránya, melynek nincs jelentősége a munkahelyi egészségvédelem és biztonság szempontjából.)

5.2.3 A veszély- és kockázati potenciál meghatározása

A veszély- és kockázati potenciál három kategóriáját határozták meg. A minősítendő szervezeteket ebbe a három kategóriába lehet besorolni. A tanúsítás meghatározott területein azonban az egyes esetek külön vizsgálatára van szükség (lásd lent).

A besorolás például a következőképpen nézhet ki:

Nagy: létesítmények nagy veszély- és kockázati potenciállal.

Létesítmények, amelyekben kémiai reakciók mennek végbe (üzemzavarról szóló német rendelet / súlyos veszéllyel járó létesítmények, major hazard facility), létesítmények, amelyekben nagynyomású gázvezetékek találhatóak, robbanásveszélyes területen elhelyezkedő létesítmények, acetilént használó létesítmények, nagy mennyiségű gyúlékony folyadékot használó létesítmények.

Veszélyes anyagok kezelése (azbeszt, pirolízis termékek, veszélyes anyagok, amelyek rákot és örökítő genetikai károsodást okozhatnak, gázzal történő fertőtlenítés, kártevő-irtás), robbanásveszélyes anyagok kezelése, biológiai munkaanyagokkal végzett tevékenységek, ionizáló sugárzással végzett munka.

Közepes: létesítmények közepes veszély- és kockázati potenciállal. Ide tartozik a legtöbb termelő terület és folyamat, például vegyi létesítmények fizikai-ve-

gyi keverési folyamatokkal, papírgyártás, üveg- és kerámiaipar, felületkezelés, gépjárművek és más járművek gyártása, szerelési folyamatok a fémfeldolgozó iparban, a villamosiparban és az elektronikai iparban, gőzkazán-létesítmények, nyomástartók, műanyag és gumi alkatrészek gyártása, fémmegmunkálás.

Csekély: Létesítmények csekély veszély- és kockázati potenciállal:

Például szállodák és vendéglők, kereskedelem, tisztán irodai tevékenység, telekommunikáció, oktatási és képzési intézmények, stb.

Egyedi vizsgálatra van szükség minden esetben:

Atomerőművek, atomipari vállalatok esetében.

Ha nem lehetséges egyértelmű besorolás, konzultálni kell a tanúsító szervezet biztonsági irányítási megbízottjával.

5.2.4 Kiegészítő tényezők, melyek befolyást gyakorolnak az auditálási időre

1. A telephelyre jellemző tényezők

Az auditálási időt növelő tényezők (példák)

- A munkatársak létszámához viszonyítva a telephely nagy kiterjedése;
- Nagyon összetett folyamatok, sok kapcsolódási ponttal az üzemen belül;
- Olyan átmeneti / ideiglenes telephelyek magas száma, amelyeket figyelembe kell venni az audit folyamán;
- Szokatlanul sok jogi követelmény, illetve engedélyezési kötelezettség;
- A korábbi auditok során súlyos hiányosságokat állapítottak meg a munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági irányítási rendszerben;

Az auditálási időt csökkentő tényezők (példák):

- Más eredményes irányítási rendszerek megléte;
- A MEBIR több auditon keresztül igazolt eredményes működése (például SCC, BS 8800);
- A mindenkori ágazattal összehasonlítva alacsony baleseti számok;
- A műszaki színvonalnak megfelelő létesítmény;
- Korábbi projektek alapján meglévő ismeretek a telephelyről és az irányítási rendszerről / rendszerekről;
- Nagyon kis méretű telephely a munkatársak létszámára vonatkoztatva;
- A munkatársak száma az auditnapokat tartalmazó táblázatban a megadott tartomány alsó határán helyezkedik el.

2. Egyéb tényezők

<p>03-EU-02 Melléklet 1. Rev:02 5/7 oldal</p>	<p>Audit napok számának meghatározása MEBIR / MSZ 28001 03-EU-02-M1</p>	
---	---	---

- kombinált auditeljárás (lásd a 6 pontot!).
- Mintavételes eljárás

5.2.5 A tényleges auditálási idő megállapítása

1. A vállalatra vonatkozó dokumentált adatokat a következőkre tekintettel kell elemezni:
 - A folyamatok, termékek, szolgáltatások veszély- és kockázati potenciálja;
 - A telephelyre vonatkozó kiegészítő tényezők, amelyek befolyással vannak az auditálási időre;
 - A munkatársak száma (beleszámítva a többműszakos munkarendet is);
 - adott esetben a mintavételes eljárás előfeltételei.
2. A munkatársak tényleges számának megállapítása (lásd a 5.3.2 pontot!);
3. A vállalat besorolása a veszély- és kockázati potenciál egyik kategóriájába (lásd az 5.3.3 pontot!).
4. Mintavételes eljárás esetén a mintavétel nagyságának meghatározása.
5. A teljes auditálási idő meghatározása (közéérték) az 5.1 számú táblázat alapján a 2. és 3. ponttól függően. A (további) közbeeső értékeket $\frac{1}{4}$ napi pontossággal kell kiszámítani, illetve megbecsülni.
6. A felárak és az engedmények meghatározása a 5,1 táblázatban meghatározott „tűrési sávok” keretében a telephelyre jellemző tényezők szerint (lásd: 5.2.4). A felár vagy az engedmény mértéke a figyelembe veendő tényezők számától és minőségétől függ. Ügyelni kell arra, hogy ne csak a csökkentés lehetőségeit vegyék figyelembe!
7. Az 2. és 3. pont alapján a tényleges, teljes auditálási idő megállapítása.
8. A megállapított értékek az első tanúsításra érvényesek. Felülvizsgálati auditokra az első tanúsításra fordított auditálási idő harmadát (1/3), ismétlő auditokra kétharmadát (2/3) kell előírni.
9. A teljes auditálási idő nem kevesebb, mint 80 százalékát kell a helyszínen eltölteni.

6. Az ISO 14001 / ISO 9001 szabványokkal kombinált MEBIR eljárás

Az ISO 14001 és az ISO 9001 szabványok szerinti kombinált eljárások esetén a szükséges auditnapok számát szabványonként kell meghatározni.

A két rendszerszabvány között létező együtthatások alapján a közös (kombinált) auditálás ráfordítását csökkenteni lehet.

A gyakorlat alapján a mindenkori auditnapok számának csökkentése indokolt a felsorolt feltételek megléte esetén a következő tételekkel (százalékban kifejezve):

- 10% A lényeges kapcsolattartó személyek (belső auditorok, a minőségügyi, környezetközpontú irányítási, munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági irányítási munkacsoportok tagjai) és különösen az összes irányítási rendszer megbízottja azonos (csökken az auditon résztvevő partnerek száma);

<p>03-EU-02 Melléklet 1. Rev:02 6/7 oldal</p>	<p>Audit napok számának meghatározása MEBIR / MSZ 28001 03-EU-02-M1</p>	
---	---	---

- 5% Közös (integrált) irányítási kézikönyv létezik (csökken a dokumentáció átvizsgálására fordított idő);
 - 10% A MEBIR auditnak egy környezetközpontú irányítási, illetve egy minőségirányítási audittal azonos időben történő lebonyolítása (kettőzések elkerülése az auditon);
 - 5% többszörösen képesített auditor vagy auditorok (kinevezett MIR, KIR és MEBIR auditor);
 - 5% Csökkentés a már meglévő ISO 9001-es tanúsítás alapján (stabil irányítási rendszer);
- illetve
- 25% Csökkentés a már meglévő ISO 14001-es tanúsítás alapján (stabil irányítási rendszer);
 - X% Egyéb csökkentés, megfelelő indoklás alapján.

A csökkentés összességében nem lépheti túl a 35 százalékot az ISO 9001 vagy az SCC szabványokkal lefolytatott kombinált eljárás, illetve a 45 százalékot az ISO 14001 szabvánnyal lefolytatott kombinált eljárás esetén!

<p>03-EU-02 Melléklet 1. Rev:02 7/7 oldal</p>	<p>Audit napok számának meghatározása MEBIR / MSZ 28001 03-EU-02-M1</p>	
--	--	---

Egy MEBIR /ISO 14001/ISO 9001 kombinált audit esetén a teljes ráfordítás kiszámításának módszerét a következő ábra tartalmazza:

